

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/587/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714202801
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2714202801.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holič a členiek senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci navrhovateľa: Toli.sk s.r.o., so sídlom Sokolská 540/85, Strečno, IČO: 47 182 652, zastúpený advokátkou: JUDr. Michaela Macaláková, so sídlom J. Milca 11, Žilina, proti odporkyni: M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, U., o zaplatenie sumy 100,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Skalica č.k. 5C/172/2014-37 zo dňa 09.04.2015, v časti povoľujúcej splátky, v zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok, v časti o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti povoľujúcej splátky, v zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok, v časti o náhrade trov konania, p o t v r d z u j e .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 100,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 100,- Eur od 18.12.2013 až do zaplatenia a trovy konania v sume 5,25 Eur a k rukám právneho zástupcu navrhovateľa je povinná zaplatiť trovy právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške 15,69 Eur, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 15,- Eur mesačne splatných vždy do posledného dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku súd návrh zamietol. Súd určil, že v zmluvných podmienkach ku Zmluve o pôžičke č. POZ181136154615 uzavretej medzi navrhovateľom a odporkyňou je neprijateľná podmienka uvedená v bode č. 6.5 v znení: Klientovi, ktorý je v omeškaní 14 a viac dní, bude vystavená listová upomienka, za ktorú si veriteľ účtuje poplatok 25,- Eur. Tento poplatok bude klientovi prirátaný k celkovému dlhu a zahŕňa okrem samotného úkonu a poštovej zásielky aj veriteľove náklady na upozornenia a to e-mailové upomienky, notifikačné sms správy a telefonáty. Táto zmluvná podmienka je neplatná. Súd určil, že v Zmluve o pôžičke č. POZ181136154615 uzavretej medzi navrhovateľom a odporkyňou je neprijateľná podmienka uvedená v bode č. 1 v znení Spracovateľský poplatok: 26,70 Eur. Táto zmluvná podmienka je neplatná.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne s poukazom na ust. § 657, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1 a § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Súd mal preukázané, že medzi navrhovateľom a odporkyňou došlo dňa 22.11.2013 k platnému uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí pôžičky, ktorá má charakter spotrebiteľského úveru. Na základe uzavretej zmluvy navrhovateľ odporkyni dňa 22.11.2013 poukázal na účet finančné prostriedky vo výške 100,- Eur. Ku dňu splatnosti poskytnutého

úveru, t.j. dňa 17.12.2013 odporkyňa svoju povinnosť poskytnutý úver neuhradila. Z tohto dôvodu ju veriteľ upomienkami zo dňa 27.01.2014 a zo dňa 10.02.2014 vyzval na úhradu dlhu, ale bezúspešne. Zmluva spĺňa náležitosti zmluvy o pôžičke definované v § 657 Občianskeho zákonníka a záväzkový vzťah medzi účastníkmi je teda vzťahom zo zmluvy o pôžičke podľa § 657 a § 658 Občianskeho zákonníka. Zmluva medzi účastníkmi bola uzatvorená pomocou vopred pripraveného formulára, kde nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluvu o pôžičke ako aj Zmluvné podmienky odporkyňa ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Je pritom nepochybné, že navrhovateľ pri uzavieraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a odporkyňa v čase uzavretia zmluvy nekonala v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, zmluvu podpísala ako fyzická osoba za účelom priamej osobnej spotreby pre seba. V danom prípade ide o pôžičku, ktorá sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace, a teda nejde o spotrebiteľský úver v pravom slova zmysle (§ 1 ods. 2 písm. písm. l/ zákona o spotrebiteľských úveroch), avšak vzhľadom k tomu, že navrhovateľ je tzv. iným veriteľom podľa § 2 ods. 1 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch, aj na takýto zmluvný vzťah sa podľa § 24 zákona o spotrebiteľských úveroch aplikujú niektoré zákonné ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, a to aj § 9 ods. 1, 2 a § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý stanovuje zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a sankcie za nedodržanie ust. § 9 zákona. Súd po preskúmaní veci zistil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.11.2013 neobsahuje všetky náležitosti tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnej k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok (§ 9 ods. 2 písm. y/). V danom prípade text zmluvy ani Zmluvných podmienok údaj o priemernej hodnote RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnej k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnený podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok, neobsahuje. Vzhľadom k tomu považuje sa predmetná pôžička v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 24 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročnú a bez poplatkov. Navrhovateľ tak od odporkyne nemôže požadovať žiaden úrok a žiadne poplatky, a to vrátane spracovateľského poplatku 26,70 Eur. Z tohto dôvodu súd odporkyňu zaviazal len na zaplatenie sumy 100,- Eur a vo zvyšku, návrh zamietol. Súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške podľa návrhu, pretože tento nepresahuje zákonný úrok z omeškania v zmysle Nar. vl. 87/1995 Z.z. Odporkyňa sa dostala do omeškania s vrátením pôžičky a to už odo dňa 18.12.2013, kedy nastala konečná splatnosť.

Súd posúdil ako neprijateľnú podmienku ustanovenie zmluvných podmienok bod 6.5, podľa ktorého sa navrhovateľ s odporkyňou dohodli, že klientovi, ktorý je v omeškaní 14 a viac dní, bude vystavená listová upomienka, za ktorú si veriteľ účtuje poplatok 25,- Eur a tiež ustanovenie v bode 1. kde bol stanovený spracovateľský poplatok vo výške 26,70 Eur, nakoľko súd dospel k záveru, že tieto podmienky neboli s odporkyňou individuálne dojednané a spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov a to v neprospech odporkyne. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s "ratio legis" zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar.vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Súd považoval za neprijateľné, aby odporkyňa v postavení spotrebiteľa znášala akékoľvek výdavky navrhovateľa spojené s vymáhaním pohľadávky, ktoré si navrhovateľ dokonca určil pevnou sumou, čo je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa. Výška poplatku za upomienku je nie len v rozpore s ustanoveniami na ochranu práv spotrebiteľa, ale aj proti dobrým mravom, keďže výška tohto poplatku nie je ničím odôvodnená, keďže niekoľkonásobne prevyšuje poštovné, ktoré navrhovateľ v skutočnosti zaplatil. Podľa bodu 4.1 zmluvných podmienok spracovateľský poplatok odráža spracovanie a náklady veriteľa za poskytnutie pôžičky. Z uvedeného vyplýva, že tento poplatok nie je v záujme spotrebiteľa. Tento poplatok nemá rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom. Každý poplatok, ktorý by mal spotrebiteľ platiť, by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia a je nevyhnutné, aby sa týmto poplatkom platilo skutočné plnenie poskytované spotrebiteľovi a v jeho záujme. Súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za spracovanie pôžičky, teda za vedľajšie plnenie, ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa (Rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č.k. 7 U 17/06). Súd posúdil tieto poplatky za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú

neplatné a preto navrhovateľovi nevznikol nárok na tieto poplatky. Neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (porov. rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10). Z toho dôvodu súd návrh navrhovateľa v časti spracovateľského poplatku 26,70 Eur a poplatku za listovú upomienku vo výške 25,- Eur zamietol. Súd pri určení zo sporu, týkajúcej sa spotrebiteľskej zmluvy - vo veci účastníkov zmluvy o pôžičke, vyslovil aj bez návrhu, že podmienky používané v tejto zmluve sú podmienkami neprijateľnými a bolo potrebné podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. aj bez návrhu výslovne uviesť takéto zmluvné podmienky vo výroku súdneho rozhodnutia. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

O náhrade trov konania súd rozhodoval podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľ si v podanom návrhu uplatnil zaplatenie celkovo sumy 151,70 Eur (istina 100,- Eur, spracovateľský poplatok 26,70 Eur a poplatok za upomienku 25,- Eur). Celkove bolo prisúdených navrhovateľovi 100,- Eur, čo predstavuje úspech na 65,92% a neúspech na 34,08%. Za týchto okolností vzniklo právo na náhradu trov konania navrhovateľovi, a to v podiele 31,84% čo predstavuje čistý úspech navrhovateľa (65,92 - 34,08). Navrhovateľ si uplatnil náhradu trov konania za zaplatený poplatok za návrh vo výške 16,50 Eur a keďže navrhovateľovi je možné priznať náhradu trov len v podiele 31,84%, súd odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 5,25 Eur (31,84% zo sumy 16,50 Eur) z titulu súdneho poplatku. Navrhovateľ si uplatnil trovy právneho zastúpenia v sume 73,92 Eur, ktoré si vyčíslil za 3 úkony právnej služby po á 16,60 Eur /prevzatie a príprava zastúpenia, predžalobná výzva, podanie návrhu/ a 3 x režijný paušál á 8,04 Eur. Súd nepriznal navrhovateľovi odmenu spolu s režijným paušálom za úkon - predžalobná výzva, z dôvodu, že tento úkon advokáta súd posúdil ako úkon bezprostredne nesúvisiaci s následným súdnym konaním. Predmetná výzva je vypracovaná písomne dňa 10.02.2014, pričom navrhovateľ splnomocnil advokátku na zastupovanie v konaní až 28.04.2014. Účelnými boli teda trovy len za 2 úkony právnej služby á 16,60 Eur a 2x režijný paušál vo výške 8,04 Eur teda vo výške 49,28 Eur. Súd priznal navrhovateľovi z takto vypočítaných trov právneho zastúpenia náhradu vo výške úspechu vo veci v sume 15,69 Eur /31,84% z 49,28 Eur/. Súd v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. povolil odporkyňi zaplatenie priznanej sumy v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určil, z dôvodu, že súd má za to, že nie je v schopnostiach odporkyne splatiť celý dlh naraz. Z lustrácie Sociálnej poisťovne zo dňa 09.04.2015 súd zistil, že odporkyňa nie je k dnešnému dňu evidovaná u žiadneho zamestnávateľa. Naposledy bola evidovaná ako zamestnanec na dohodu o pracovnej činnosti do 19.11.2014. Výšku splátky 15,- Eur súd považuje za primeranú k výške priznanej pohľadávky a zároveň má súd za to, že povolením splácania dlhu v splátkach nebudú ohrozené, a to vzhľadom na osobu navrhovateľa a výšku priznanej sumy, jeho práva.

Proti uvedenému rozsudku, výlučne iba v časti povoľujúcej splátky, v zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok, v časti o náhrade trov konania, podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovie a odporkyňu zaviazá na náhradu trov konania, uplatniac odvolacie dôvody § 205 ods. 2 písm. b), c), d), f) O.s.p. Odvolateľ obhajuje dôvodnosť fixného poplatku za upomienku tým, že garantuje takú mieru istoty do budúcnosti, že je vylúčené, aby svojvôľou navrhovateľa došlo k jeho navýšeniu. Okrem poštových nákladov je potrebné zohľadniť aj administratívne a personálne náklady, pričom dlžníčka bola opakovane kontaktovaná aj mailami a telefonicky, čím sa navrhovateľ chcel vyhnúť sporu. Záver súdu o rozpore s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa je všeobecný, bez opory v konkrétnom ustanovení, a preto nepreskúmateľný. Odvolateľ poukázal na to, že ochrana spotrebiteľa nemôže byť absolutizovaná cez automatické zamietnutie všetkých nárokov dodávateľa. Súd automaticky ráta s nečestnosťou dodávateľa, ale nečestnosť spotrebiteľa nepripúšťa. Čo sa týka spracovateľského poplatku, jeho výška bola odporkyňi vopred známa, preto išlo o podmienku dojednanú individuálne. Navrhovateľ ho uplatňuje ako nárok na zaplatenie odmeny za vybavenie, spracovanie a poskytnutie pôžičky, keďže za dojednanie záväzku poskytnúť peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ide o bežnú prax nebankových subjektov i bánk. Poplatok korešponduje výške pôžičky, za poskytnutie pôžičky môže byť dohodnutý

úrok alebo odplata podľa § 658 ods. 1 a 2 OZ. Pokiaľ súd odkázal na nemeckú judikatúru, je to nenáležitá a vytrhnuté z kontextu. Predmetná zmluva o pôžičke obsahuje RPMN a zodpovedá zákonu o spotrebiteľských úveroch. Odvolateľ poukázal na ústavný princíp právnej istoty v rozhodovaní o obdobných prípadoch na rozličných súdoch, konkretizovanými rozhodnutiami - platobnými rozkazmi viacerých súdov boli navrhovateľovi priznané uplatnené poplatky. Súd v rámci náhrady trov konania navrhovateľovi nesprávne nepriznal odmenu za predžalobnú výzvu, tento úkon je uplatnený v súlade s § 13a vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. ako podanie protistrane týkajúce sa veci samej, splnomocnenie bolo datované neskôr len omylom. Subsidiárne je nárok na náhradu za predmetný úkon možné odvodiť aj z § 121 ods. 3 OZ ako náklad spojený s uplatnením pohľadávky. Ide o všeobecnú prax, navrhovateľ má záujem predísť súdnemu sporu, predžalobná výzva vychádza v ústrety samotnému spotrebiteľovi. Súd nezohľadnil fakt, že odporkyňa od splatnosti dlhu, aj po zaslaní listovej upomienky a predžalobnej výzvy, ako aj počas celého súdneho konania bola nečinná. Odvolateľ namietal povolenie splatiť dlh v splátkach, záver súdu nemá oporu v dokazovaní, spôsobuje arbitrárnosť konania a porušuje princíp rovnosti účastníkov konania, pretože odporkyňa o povolenie splátok nepožiadala, počas celého súdneho konania bola nečinná, zistenie lustráciou Sociálnej poisťovne o práci na dohodu neodráža finančné schopnosti a možnosti odporkyne, neodráža jej majetkové pomery.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej „O.s.p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania - teda v časti povoľujúcej splátky, v zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok, v časti o náhrade trov konania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutej časti prvostupňového rozsudku v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, pričom konanie súdu prvého stupňa netrpelo žiadnymi takými vadami, ktoré by mali za následok neprávne rozhodnutie vo veci.

Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

Keďže prvostupňový súd napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd s týmto odôvodnením súd v prevažnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 22.11.2013 bola medzi navrhovateľom a odporkyňou na základe predchádzajúcej žiadosti a registrácie odporkyne na webovom sídle navrhovateľa uzatvorená zmluva o pôžičke č. POZ181136154615 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej navrhovateľ ako veriteľ poskytol odporkyňu ako dlžníkovi pôžičku 100,- Eur, ktorú sa odporkyňa zaviazala vrátiť zvýšenú o spracovateľský poplatok 26,70 Eur, t.j. vo výške 126,70 Eur, so splatnosťou úveru dňa 17.12.2013. RPMN úveru

predstavovala 3066,2%, ročná úroková sadzba 0,00%, priemerná hodnota RPMN v zmluve uvedená nebola. Predmetnú pôžičku účastníci konania uzatvorili v elektronickej forme. Súčasťou zmluvy o pôžičke boli Zmluvné podmienky, ktoré podrobne upravujú práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o pôžičke. Z výpisu z účtu navrhovateľa súd vyplýva, že odporkyňa dňa 22.11.2013 zaslala na účet navrhovateľa sumu 0,01 Eur a ten istý deň navrhovateľ zaslal na účet odporkyne sumu 100,- Eur.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, na ktorý sa vzťahujú ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ust. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Sporným zostalo, a to tvorí aj predmet odvolacieho prieskumu, či navrhovateľovi ako veriteľovi vznikol nárok na uplatnený poplatok za upomienku vo výške 25,- Eur a spracovateľský poplatok vo výške 26,70 Eur.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s vecne správnym záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého predmetná zmluva neobsahuje zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnej k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok. V danom prípade text zmluvy ani Zmluvných podmienok údaj o priemernej hodnote RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnej k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnený podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok, neobsahuje. Zmluva obsahuje len údaj o RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Vzhľadom na to považuje sa predmetná pôžička v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s § 24 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročnú a bez poplatkov. Navrhovateľ tak od odporkyne nemôže požadovať žiaden úrok a žiadne poplatky, a to vrátane spracovateľského poplatku 26,70 Eur a poplatku za upomienku. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa správne odporkyňu zaviazal len na zaplatenie sumy 100,- Eur s príslušnými úrokmi z omeškania a vo zvyšku návrh ako nedôvodný zamietol.

Ustanovenie § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba, a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Sankcia neplatnosti by totiž neprímerane tvrdo dopadala na spotrebiteľa, ktorý by tým stratil výhodu splátok, a mohol by sa tak dostať do ťažko riešiteľnej situácie, pretože spravidla finančné prostriedky z úveru už použil a nemá možnosť ich bezprostredne splatiť v celej výške. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy namiesto sankcie neplatnosti zmluvy sankcionoval veriteľa tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a)). Zákonom podrobne špecifikované obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sledujú cieľ, ktorým je prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a zároveň aby si veriteľ voči dlžníkovi nemohol uplatňovať aj nároky, na ktoré nemá právo. Preto je aj povinnosťou veriteľa v zmluve okrem údaju o RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) uviesť aj údaj o priemernej RPMN (§ 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch).

Tak ako už bolo uvedené vyššie, zákon veľmi podrobne stanovuje obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s cieľom dať dlžníkovi jasnú predstavu o obsahu jeho záväzku, a to najmä v časti jeho odplaty. Je samozrejmé, že činnosť veriteľov ako podnikateľov (bez ohľadu na to, či ide o banky alebo nebankové subjekty) je vykonávaná za účelom dosiahnutia zisku, a preto aj poskytovanie finančných prostriedkov vo forme spotrebiteľského úveru nie je bezodplatné, „zadarmo“, ale je spojené s určitou odplatom, ktorej podmienky dojednania zákon presne a pomerne prísne upravuje. Preto je povinnosťou veriteľa podmienky odplaty definovať čo najjasnejšie a najjednoduchšie, aby tak dlžník mal jasnú predstavu, koľko ho bude stáť prevzatie úveru.

Zákon rozlišuje v prvom rade úrok a úrok z omeškania, ktoré sú pritom podstatne odlišné pojmy - inštitúty, keď úrok z omeškania je plnenie, ktoré má veriteľ právo požadovať od dlžníka, ak mešká s plnením peňažného dlhu (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka) a na rozdiel od toho úrok je určitá forma odplaty, ktorú možno dohodnúť pri peňažnej pôžičke, či úvere (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka i § 497 Obchodného zákonníka). Pre prípad porušenia zmluvnej

povinnosti, teda i jej oneskorenej úhrady, možno medzi zmluvnými stranami dojednať i zmluvnú pokutu (§ 544 Občianskeho zákonníka i § 300 Obchodného zákonníka).

V tomto kontexte treba posudzovať aj akceptovateľnosť spracovateľského poplatku, ktorý si veriteľ v predmetnom zmluvnom vzťahu nárokuje. Sám navrhovateľ opodstatnenosť tohto poplatku odvíja od práva na odplatu za poskytnutie úveru, a práve v tom je zásadný rozpor, vedúci k správneému záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky. Z označenia spracovateľský poplatok je jednoznačné, že má ísť o poplatok za spracovanie úveru, t.j. za úkony zo strany veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru, ako napr. oslovenie dlžníka, zistenie jeho údajov, vypracovanie a uzavretie konkrétnej zmluvy, a teda úkony na strane veriteľa, ktoré sú nevyhnutné pre uzavretie konkrétnej zmluvy, ktoré sú internou záležitosťou veriteľa a súčasťou jeho nákladov. Odplata za poskytnutý úver má byť dojednaná jednoznačne, a to napr. dojednaním úroku, a nie je dôvod odplatu za poskytnutý úver skrývať pod akýsi spracovateľský poplatok.

Rovnako poplatok za upomienku v paušálnej výške nie je možné považovať za akceptovateľnú prax. Aj v tomto prípade ide o neprijateľnú podmienku, ktorá je v rozpore s § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, spočívajúcu v neprimerane vysokej sankcii, ktorej výška nie je odôvodnená nákladmi veriteľa. Poplatok nereflektuje podstatné skutočnosti ako napríklad výška spotrebiteľského úveru, doba splácania, počet zostávajúcich splátok spotrebiteľa do splnenia záväzku a pod., naopak, je stanovený pevnou sumou, v danom prípade 25,- Eur, ktorá nie je racionálne odôvodnená. Tento poplatok je spôsobilý ohroziť ekonomický záujem spotrebiteľa, nakoľko je neúčelný a uvedená podmienka je v rozpore s ustanoveniami § 4 zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s vecne správnym záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého súd posúdil ako neprijateľnú podmienku ustanovenie zmluvných podmienok bod 6.5, podľa ktorého sa navrhovateľ s odporkyňou dohodli, že klientovi, ktorý je v omeškaní 14 a viac dní, bude vystavená listová upomienka, za ktorú si veriteľ účtuje poplatok 25 eur a tiež ustanovenie v bode 1. kde bol stanovený spracovateľský poplatok vo výške 26,70 eur, nakoľko dospel k záveru, že tieto podmienky neboli s odporkyňou individuálne dojednané a spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov a to v neprospech odporkyne.

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaký neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s "ratio legis" zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Súd považoval za neprijateľné, aby odporkyňa v postavení spotrebiteľa znášala akékoľvek výdavky navrhovateľa spojené s vymáhaním pohľadávky, ktoré si navrhovateľ dokonca určil pevnou sumou, čo je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa. Výška poplatku za upomienku je nie len v rozpore s ustanoveniami na ochranu práv spotrebiteľa, ale aj proti dobrým mravom, keďže výška tohto poplatku nie je ničím odôvodnená, keďže niekoľkonásobne prevyšuje poštovné, ktoré navrhovateľ v skutočnosti zaplatil. Pokiaľ aj veriteľ má s takouto upomienkou náklady, ide o jeho vlastné administratívne náklady, ktoré majú byť kryté dojednanou odplatom za poskytnutý úver, prípadne ktoré môžu byť uplatnené ako príslušenstvo pohľadávky, avšak len vo výške preukázaných nákladov a nie paušálnou sumou.

Podľa bodu 4.1 zmluvných podmienok spracovateľský poplatok odráža spracovanie a náklady veriteľa za poskytnutie pôžičky. Z uvedeného vyplýva, že tento poplatok nie je v záujme spotrebiteľa. Tento poplatok nemá rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom. Každý poplatok, ktorý by mal spotrebiteľ platiť, by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia a je nevyhnutné, aby sa týmto poplatkom platilo skutočné plnenie poskytované spotrebiteľovi a v jeho záujme. Súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za spracovanie pôžičky, teda za vedľajšie plnenie, ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa (Rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č.k. 7 U 17/06). Súd posúdil tieto poplatky za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú neplatné a preto navrhovateľovi nevznikol nárok na tieto poplatky. Pokiaľ odvolateľ namietal odkaz na nemeckú

judikatúru, odvolací súd túto námietku považuje za nedôvodnú, nakoľko aj rozhodnutia súdov iných členských štátov EÚ, hoci nie sú pre nás záväzné, môžu slúžiť ako inšpiračný zdroj.

Neprijateľnú zmluvnú podmienku pritom súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (porov. rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10).

Súd prvého stupňa správne pri určení zo sporu, týkajúceho sa spotrebiteľskej zmluvy - vo veci účastníkov zmluvy o pôžičke, vyslovil aj bez návrhu, že podmienky používané v tejto zmluve sú podmienkami neprijateľnými a bolo potrebné podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. aj bez návrhu výslovne uviesť takéto zmluvné podmienky vo výroku súdneho rozhodnutia. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

K námietke, že v danom prípade boli zmluvné podmienky dojednané individuálne, odvolací súd uvádza nasledovné.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ust. ods. 1 sa nevzťahuje podľa ods. 2 iba na predmet plnenia alebo cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V ods. 3 potom zákonodarcia demonštratívne vymenúva ktoré ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú za neprijateľné podmienky. Medzi ne novelou Občianskeho zákonníka zák. č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2008 bolo zakotvené písm. k), v zmysle ktorého za neprijateľnú podmienku sa považuje i ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením tohto záväzku. Podľa ods. 5 cit. § 53 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Toto ustanovenie je zachované v Občianskom zákonníku v nezmenenej podobe od účinnosti piatej hlavy o spotrebiteľských zmluvách. Ostatne citované ustanovenie je kogentné a zakotvuje zákaz, aby sa zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve odchyľili od Občianskeho zákonníka takým spôsobom, že je to v neprospech spotrebiteľa. V zmysle ods. 2 tohto ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá síce nie je pre členské štáty EÚ priamo záväzná, avšak predstavuje interpretačné pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle čl. 2 písm. a) nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty, podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie

námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa bodu 3 príloha smernice obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

V zmysle čl. 4 cit. smernice bez toho, aby boli dotknuté ust. čl. 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy, alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa čl. 6 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa prílohy tejto smernice bod 1. písm. e) medzi podmienky uvedené v čl. 3 ods. 3 okrem iných patrí i podmienka vyžadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu.

Z obsahu zmluvy uzavretej medzi účastníkmi vyplýva, že táto zmluva bola vopred pripravená dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy sa dopĺňali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný úver. Odporca ako spotrebiteľ ak aj mal možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred uzatvorením zmluvy, ale nesporné nemožno ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve preto s poukazom na cit. ust. § 53 ods. 2 OZ i čl. 3 bod 2 smernice, nemožno považovať za individuálne dojednané. Je nesporné, že odporca ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní. Mohol iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanútenému dojednaniu o poplatkoch. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na navrhovateľovi ako dodávateľovi. Navrhovateľ ale v konaní individuálne dojednanie poplatkov nepreukázal, a preto bolo nevyhnutným v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

Vo vzťahu k odvolacej námietke o neprípustnom favorizovaní postavenia spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na to, že ochranu spotrebiteľa možno podriať pod ústavný princíp rovnosti, ktorú možno ponímať ako rovnosť formálnu, ktorú má zabezpečiť zákonodarca pri tvorbe právneho poriadku alebo rovnosť faktickú, ktorá môže byť zabezpečená priamo zákonodarcom pri použití tzv. pozitívnej diskriminácie pri existencii faktickej nerovnosti alebo hendikepu. Ale i tam, kde sa zákonodarca nevydal cestou vedomého zväčšenia slabšieho, aby dal prednosť rovnosti faktickej pred formálnou, ponecháva súdom, ktoré pozitívne právo aplikujú, priestor pre riešenie napätia medzi neúplnosťou písaného práva a povahou konkrétneho prípadu cestou aplikácie ústavných princípov v materiálnom poňatí právneho štátu. Východiskom ochrany spotrebiteľa je potom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza k záväzkovému vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv.

Ústavný princíp rovnosti sa premieta i do súkromného práva a prejavuje sa v súkromnoprávných vzťahoch. Doktrína rovnosti v súkromnoprávných vzťahoch vyžaduje, že súkromné právo garantuje každému čo najširšiu mieru možnosti slobodného konania, avšak práve preto, že ju garantuje každému, musí ju zároveň u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým. Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany a to s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti, ekvity, či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú

strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť východných prostriedkov spôsobuje i nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je v tom, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je teda snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami panujú. Aby bola dosiahnutá rovnosť, je nutné nerovnosť východných pozícií korigovať rovnako nerovnou úpravou práv a povinností.

V pozitívnom práve sa potom ochrana spotrebiteľa premieta do podoby vyššej informačnej povinnosti dodávateľa, do práv spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy, do podoby zákazu niektorých dojednaní v spotrebiteľských zmluvách, či do podoby príkazu v pochybnostiach o význame spotrebiteľských zmlúv vykladať ich pre spotrebiteľa najpriaznivejšie. Princíp autonómie vôle a princíp rovnosti je doplňovaný a korigovaný princípom ekvity či spravodlivosti. Keďže v spotrebiteľskom práve je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, tak okrem obmedzenia vyplývajúceho z vyššie uvedeného princípu rovnosti prostriedkov, možno od dodávateľa očakávať i vyžadovať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude chovať vo všeobecnej polohe poctivo. Ak nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného i tým, že text spotrebiteľskej zmluvy má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný, logicky usporiadaný.

Princíp ochrany spotrebiteľa v žiadnom prípade neznamená, že táto nemá žiadne hranice a spotrebiteľ má iba práva a nemá žiadne povinnosti, resp. že dodávateľa je vždy potrebné považovať a priori za nečestného. Spotrebiteľovi však možno ukladať len také povinnosti a zaviazat' ho na zaplatenie popri istine takých úrokov, poplatkov či sankcií, ktoré boli dojednané v súlade so zákonom.

Rovnako neobstojí ani námietka odvolateľa, ktorý poukázal na to, že v skutkovo obdobných veciach boli viacerými súdmi vydané platobné rozkazy, zohľadniac, že išlo len o tzv. skrátené rozkazné konanie, pričom z rozhodnutí súdov zverejnených na internete je možné zistiť, že viaceré súdy nároky navrhovateľa na poplatok za upomienku či spracovateľský poplatok zamietajú (napr. rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/132/2014, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1C/126/2014, rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 14C/116/2014).

S poukazom na vyššie uvedené, potom prvostupňový súd správne v preskúmanom rozsudku návrh navrhovateľa v časti, v ktorej si uplatnil nárok na zmluvnú pokutu, v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Rovnako správne prvostupňový súd zároveň s použitím ust. § 153 O.s.p. z úradnej povinnosti ex offo vo výroku rozsudku vyslovil, že predmetná zmluvná podmienka je neprijateľná.

Súd prvého stupňa v rámci rozhodovania o náhrade trov konania postupoval správne, keď nepriznal navrhovateľovi odmenu spolu s režijným paušálom za úkon - predžalobná výzva, a to s odôvodnením, že tento úkon advokáta súd posúdil ako úkon bezprostredne nesúvisiaci s následným súdnym konaním. Pokiaľ odvolateľ poukázal na ust. § 121 ods. 3 Obč. zákonníka, z uvedeného ustanovenia by bolo možné odvodiť len to, že náklad spojený s uplatnením pohľadávky tvorí príslušenstvo pohľadávky, preto neprichádza do úvahy uplatňovať si ho v rámci trov konania. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že zaslaním predžalobnej výzvy chcel navrhovateľ predísť súdnemu sporu a konal tak v záujme samotného spotrebiteľa.

Súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. povolil odporkyni zaplatenie priznanej sumy v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určil, z dôvodu, že mal za to, že nie je v schopnostiach odporkyne splatiť celý dlh naraz. Z lustrácie Sociálnej poisťovne zo dňa 09.04.2015 bolo zistené, že odporkyňa nie je evidovaná u žiadneho zamestnávateľa, naposledy bola evidovaná ako zamestnanec na dohodu o pracovnej činnosti do 19.11.2014. Výšku mesačnej splátky 15,- Eur aj odvolací súd považuje za primeranú k výške priznanej pohľadávky, pričom povolením splácania dlhu v splátkach nebudú ohrozené, a to vzhľadom na osobu navrhovateľa a výšku priznanej sumy, jeho práva. Povolenie splátok v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. nie je viazané výlučne na návrh účastníka.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej v napadnutej časti povoľujúcej splátky, v zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok, v časti o náhrade trov konania, ako vecne správny s použitím § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

I v odvolacom konaní bola fakticky plne úspešná odporkyňa, v dôsledku čoho jej v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi. Keďže ale podľa obsahu spisu odporkyni v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, ale najmä si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila, nebola jej náhrada trov odvolacieho konania priznaná.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.